

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika

tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625

e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Váš dopis značky:

Naše značka: 10/HM/2012

Vyřizuje: Dr. Velfl

V Příbrami dne: 17. 2. 2012

Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram a komentář k vyhodnocení hospodaření za rok 2011

I. Vyhodnocení plnění úkolů z hlavní činnosti

Pracoviště společenských věd

- **archeologické pracoviště** realizovalo záchranné **archeologické výzkumy** v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost (11 akcí); v rámci rekonstrukce a oprav náměstí T. G. Masaryka v Příbrami se uskutečnil archeologický průzkum, který zcela nečekaně odhalil mimo jiné i základy dvou domů datovaných předběžně do 13.–14. století; proběhly rovněž archeologické výzkumy povrchovými sběry na vytipovaných lokalitách zaniklých středověkých vesnic Příbramska – v rámci výzkumného záměru s názvem „Vývoj struktury osídlení v regionu“ (ve spolupráci s Českou společností archeologickou); pokračovalo vyhledávání a rešerše pramenů a literatury k problematice sídel drobné šlechty v příbramském regionu
- výsledky archeologických bádání byly prezentovány v tisku, formou přednášek, exkurzí a objeví se též v rámci plánované tematické výstavy v r. 2012
- HM Příbram ve spolupráci se Státním okresním archivem Příbram vydalo v r. 2011 v edici sborníku Podbrdsko – Miscelanea příspěvky účastníků mezinárodní konference archeologů konané v Příbrami roku 2010 s názvem „Doba popelnicových polí a doba halštatská“
- spoluúčast na aktualizaci Archeologické databáze ČR (AD ČR; Archeologický ústav AV ČR Praha - za rok 2011); spoluúčast na aktualizaci Státního archeologického seznamu ČR (SAS ČR; Národní památkový ústav Praha – za rok 2011)

- **pracoviště historiků** přispělo k tomu, že v pobočce Hornického muzea Příbram - **Památníku Vojna**, v Galerii Orbis Pictus: Europa byla instalována další část mezinárodní expozice moderního výtvarného umění – takzvané „**Nekonečné plátno**“ a výstava sochařských děl umělců z bývalého tzv. východního bloku s názvem „Totalita a individualita“; dále zde byla prezentována výstava obrazů a kreseb s názvem „Začínám se dívat jinak“ z autorské dílny studentek kurzu kreslení příbramského výtvarníka Lubomíra Peška, spoluzakladatele Galerie Orbis Pictus: Europa (18. 1.–31. 3. 2011)
- z dalších tematických výstav v Památníku Vojna je možné uvést tyto tituly: „Vzestup“ – sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě; „NATO – svoboda i odpovědnost“, o historii Aliance a účasti ČR na její činnosti (4. 1.–31. 8. 2011); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ – o mnohdy zapomenutých hrdečích moderních čs. dějin (25. 1.–16. 6. 2011); „Cesta za svobodou“ – výstava mapující jízdu dvou vlaků zpoza železné opony s uprchlíky z bývalého východního Německa v říjnu 1989 (1. 4.–30. 10. 2011); „Kresby z vězení Otmara Olivy“ – výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznicích Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (1. 4.–30. 10. 2011); „Vladimír Svozil - autorská výstava návrhů uměleckých textilií“ (1. 4.–15. 5. 2011); „Sochy Milana Doubravy“ (17. 5.–26. 6. 2011); „SORELA – socialistický realismus v architektuře u nás a v Sasku“ (1. 7.–11. 9. 2011); „Otisky“ – výstava moderních uměleckých děl výtvarníků soustředěných v tzv. Novém sdružení pražských umělců (11. 7.–28. 8. 2011); „Dalibor Řihánek se představuje“ (8. 9.–30. 10. 2011) – výstava obrazů uspořádaná při příležitosti konání **Dnů evropského dědictví**, s tématem hrozby novodobých teroristických útoků; „Ani gram uranu sovětským okupantům“ (13. 9. 2011–30. 6. 2012), výstava dokumentů přibližujících události na Příbramsku v roce 1968; „Antonín Michalčík – olejomalby“, kolekce děl moderního výtvarného umění (20. 10. 2011–29. 4. 2012)
- v rámci **Festivalu muzejních nocí** v Památníku Vojna (21. 5. 2011) se konaly noční prohlídky tohoto bývalého vězeňského zařízení z doby komunismu a zároveň se zde uskutečnil recitál písničkáře Jaroslava Hutky
- v rámci **Dne památky obětí komunistického režimu** (výročí popravy JUDr. Milady Horákové) byla sloužena v Památníku Vojna Mše svatá za oběti komunistické totality (23. 6. 2011), předcházel tomu recitál písničkáře a básníka Jana Kryla – bratra Karla Kryla, s názvem „Jeřabiny pro Karla Kryla“ (10. 6. 2011)
- HM Příbram navázalo spolupráci s Památníkem Lidice, příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, s cílem vytvoření společného propagačního materiálu prezentujícího památníky obětí totalitních režimů a dále došlo ke koncipování společného **interaktivního vzdělávacího projektu** určeného pro školy s názvem „Vězeňské tábory – nástroje perzekuce“, tento projekt má statut akreditovaného semináře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR

- Památník Vojna se v r. 2011 zapojil do vzdělávacího projektu určeného pro učitele dějepisu s názvem Edu Čas – Po stopách nesvobody, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, se zaměřením na poznávání míst spjatých s důsledky vlád totalitních režimů i osudy jejich obětí (Památník Vojna, Památník Terezín a Lidice, Židovské muzeum atd.)
- **Památník Vojna navštívila vládní delegace Irácké republiky** (20. 7. 2011) v čele s ministrem pro lidská práva a bývalí političtí vězni z období vlády Saddáma Husajna, za účelem získání poznatků pro vybudování památníku obětí Saddámovy režimu v Iráku
- pokračovala činnost **pracovišť historiků** zaměřená na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **dějin báňského podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku**; jedním z důležitých oborů této činnosti byla na Příbramsku výroba dřevěných hraček podomácku a později průmyslovou produkcí (hospodářský doplněk k hornictví), což přiblížila výstava historických hraček s názvem „Holky, pojdte si hrát“ umístěná v cáchovně dolu Vojtěch (10. 5. – 30. 10. 2011) a pořádání rukodělných dílen s názvem „Holky, pojdte tvořit“ (10. 8.–31. 10. 2011); k tradičním řemeslům Příbramska v minulosti náleželo i voskařství, v této souvislosti zorganizovalo HM Příbram pro školní mládež interaktivní rukodělnou akci s názvem „Jarní prázdninová dílna voskařství“, konanou v cáchovně dolu Vojtěch (28. 2.–17. 3. 2011)
- pro rok 2011 bylo zvláště významné **700. výročí první písemné zmínky o existenci hornictví a hutnictví na Příbramsku a 175. výročí aplikace drátěných těžních lan**
- HM Příbram se redakčně podílelo na realizaci reprezentativní publikace „700 let hutnictví stříbra a olova na Příbramsku“, vydané a. s. Kovohutě Příbram nástupnická, a na zajištění programu **Mezinárodní konference olovářů Evropy** (4. 5. –6. 5. 2011)
- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví pořádáním **mezinárodní výstavy** pojmenované „Historie drátěných těžních lan“, ve spolupráci s **pěti zahraničními partnery**: Oberharzer Bergwerksmuseum Clausthal-Zellerfeld, Niedersächsisches Bergarchiv Clausthal- Zellerfeld, TU – Bergakademie Clausthal- Zellerfeld, Ingenieurbüro für Fördertechnik Aachen, Bergwerksmuseum Freital, SRN, situované ve víceúčelovém sále dolu Vojtěch (12. 4. – 30. 10. 2011)
- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa); HM Příbram zpracovává tuto bibliografii za ČR
- na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft , Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“,

týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, zajišťovalo HM Příbram v průběhu roku 2011 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR

- HM Příbram se prezentovalo na setkání zástupců technických muzeí v rámci Deutscher Museumsbund v Annabergu, SRN, (HM Příbram je členem této organizace) svými zkušenostmi se záchranou technického dědictví (12. 10.–16. 10. 2011); HM Příbram bylo **spolupořadatelem a jedním z garantů 50. ročníku Mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice** (11. 10.–13. 10. 2011) – tradičního setkání specialistů z oblastí historie hornictví, moderních technologií, báňské legislativy a montánního podnikání (kromě vlastní přednáškové činnosti se HM zastoupené ředitelem podílelo na řízení sekce Tradice a hornické památky a na uspořádání exkurze)
- HM Příbram uzavřelo **partnerskou smlouvu se Slovenským banským múzeem Banská Štiavnica** týkající se spoluúčasti při organizování mezinárodního symposia s názvem „Vivat akadémia“ (11. 10.–12. 10. 2012), s referátovou účastí ředitele HM Příbram
- HM Příbram se účastnilo **jednání Středoevropské unie technických muzeí (MUT)** v Praze a bylo jedním z organizátorů výjezdního zasedání zástupců MUT v HM Příbram - na dole Vojtěch (25. 10. 2011)
- ve spolupráci se s. p. DIAMO se podařilo HM Příbram **zpřístupnit veřejnosti další historické důlní dílo – komoru vodního kola z 18. stol. v areálu dolu Anna** (26. 6. 2011 při příležitosti konání Prokopské pouti), dále HM Příbram inovovalo stálou **expoziční o historii vrtací techniky** situovanou v šachetní budově Ševčinského dolu a zároveň odhalilo veřejnosti původní litinovou desku z 19. století obsahující cenné údaje o hloubce jednotlivých pater tohoto dolu
- muzeum pokračovalo v dokumentaci událostí 1. a 2. světové války na Příbramsku (probíhá pasportizace pomníků a památníků obětí válek z příbramského regionu – ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Vojenským historickým ústavem Praha, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem); tento materiál bude publikován ve zvláštním čísle sborníku Podbrdsko; HM Příbram se zúčastnilo mezinárodní konference na téma využití vojenských památek jako turistických cílů (Kongresové centrum Aldis Hradec Králové, 17. 3.–18. 3. 2011) – uvedením přednášky na téma „Rekonstrukce poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice a zdejší Památník Vítězství“; HM Příbram bylo jedním ze spolupořadatelů akce s názvem „ **Slivice 2011**“ konané 7. 5. 2011, připomínající výročí poslední bitvy konce 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína 11. 5. 1945, akce se zúčastnil mimo jiné i vojenský atašé Velvyslanectví USA v Praze mjr. Joseph Hess (akci přihlíželo 2 000 diváků); dalším z výstupů badatelské činnosti vztahující se k historickým událostem z období 2. světové války a pounorové totality na Příbramsku byla spolupráce na dokumentárních pořadech ČT s názvem

„Neznámí hrdinové“, „Zapomenutí hrdinové“, „Přísně tajné vraždy“, „Tajné akce StB“, „Historie cs.“, „Ztracené adresy“ a jiné; muzeum průběžně zpracovávalo dokumentaci týkající se protikomunistického odporu po únoru 1948 (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec – díky finančnímu příspěvku od Grantové agentury ČR vydalo muzeum publikaci s názvem „Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy v letech 1946–1986“; historikové se prezentovali i v dalším odborném tisku, v médiích, v rámci přednáškové a výstavní činnosti (mimo jiné v projektu „Ani gram uranu sovětským okupantům“ – výstava dobových dokumentů a přenáška k událostem z r. 1968 v Příbrami)

- **etnografické pracoviště** zpřístupnilo veřejnosti v pobočce HM Příbram – v areálu **Muzea vesnických staveb (MVS) Vysoký Chlumeč historický vodní mlýn z Radešic z 18. století** a roubenou **stodolu z Mašova u Petrovic ze století 17.**; pokračovaly práce na využití nově transferované roubené stodoly z Dolní Záběhlé z Vojenského újezdu Brdy a obytného stavení z Jíví u Heřmaniček (obě z 18. století) – vše v rámci projektu **ROP NUTS II Střední Čechy**; v MVS byly též instalovány **dlouhodobé tematické výstavy**: „Sekyry v životě vesnického člověka“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Lidová architektura a sídla na Sedlecku“; „Sedlčansko ve fotografii“; „Život obyvatel kolem Vltavy“
- v pobočce HM Příbram - **Muzeu Špýchar v Prostřední Lhotě** se uskutečnily výstavy: „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Ze svatého kouta“; „Přírodní a historické krásy Kambodže“; „Modely zemědělských strojů“; „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“
- v podmínkách HM Příbram je kladen akcent zejména na problematiku hornického folkloru a příbramského betlémářství (probíhá zpracování katalogu příbramských historických řezbářů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol.), soustavná vědeckovýzkumná činnost je dlouhodobě věnována též oblasti středního Povltaví
- výsledky etnologických bádání a výzkumů byly zveřejňovány rovněž formou přednášek, exkurzí a publikační činností.

Pracoviště přírodních věd

- s ohledem na prohlubování profilace muzea pokračovalo bádání v oblasti **mineralogie, geologie a petrografie**; výsledky výzkumů byly nabídnuty formou přednášek, publikační činností a krátkodobé tematické výstavy („Kámen a nit“, 7. 4.–30. 10. 2011), expozice prezentující soubor paličkovaných krajek příbramské výtvarnice Markéty Sloupové v kombinaci s kamennou krásou drúz;

pokračoval revizní vědecký výzkum minerálů ze sbírek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a studenty PřF UK Praha)

- pokračoval sběr dalších velkoformátových vzorků pro **připravovanou expozici tzv. geoparku** (v areálu dolu Vojtěch)
- pro školní mládež zorganizovalo muzeum exkurze do terénu spojené s **rýžováním** tzv. zlatinek na říčce Litavce, v Muzeu zlata v Novém Kníně a s **paleontologickým výzkumem v Brdech**
- **botanické pracoviště** realizovalo dlouhodobý terénní výzkum se zaměřením na **květenu Podbrdská, Brd a středního Povltaví**; probíhala další akviziční činnost s cílem získání rostlinného materiálu a tvorby herbářových sbírek z lokalit v Brdech a na Hřebenech; uskutečnil se průzkum ostružiníkové květeny v oblasti CHÚ Andělské schody; byla doplňována floristická databáze Fldok; byly průběžně poskytovány konzultace z oblasti ochrany přírody (především MěÚ Příbram, Krajskému úřadu Středočeského kraje, Správě CHKO Český kras, Vojenskému újezdu Brdy atd.)
- **zoologické pracoviště** pokračovalo v organizování přednášek a terénních exkurzí v rámci spolupráce s příbramskými školami, s okruhem přednášek: „Nejvýznamnější živočichové regionu“, „Plazi“, „Obojživelníci“, „Naši raci“, „Mihule a ryby“, a s těmito tematickými exkurzemi: „Raci, mihule, ryby a obojživelníci Příbramska“ a „Plazi Příbramska“; pro žáky ZŠ Hvoždany byl spoluorganizován program Dne Země; široké veřejnosti byly určeny terénní exkurze na přírodovědecky významné lokality, které byly již tradičně pořádány ve spolupráci s Husitským muzeem v Táboře v rámci cyklu „**Přírodou krok za krokem**“; jednalo se o exkurze na lokality Kozohlůdky a pískovna Jitra, Zahrádka u Tábora, rybník v Solopyskách, Velký Raputovský rybník a okolí Vacíkova, Rožmitál pod Třemšínem a Vlašimská Blanice; v Příbrami pak byla organizována tzv. „Netopýří noc“; pro odbornou veřejnost byl určen seminář věnovaný problematice monitoringu a mapování raků
- výsledky zoologických výzkumů byly publikovány jak v odborné literatuře tak uveřejněny v regionálním tisku a uplatněny v rámci přednáškových programů **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram (11. ročník)** – spojené s exkurzemi v terénu
- pokračovalo mapování fauny drobných toků, monitorování výskytu ohrožených živočichů, zejména obojživelníků a plazů, s následnou prezentací výsledků bádání; byly prováděny záchranné přenosy zvláště chráněných druhů živočichů (přenášení žab přes komunikace v době páření; záchranný přenos raků a mlžů při odbahňování Dolejšího Padrťského rybníka ve VVP Brdy); uskutečnil se monitoring lokalit s výskytem raka kamenáče včetně podrobné populační studie na části vybraných lokalit a společně s Výzkumným ústavem vodohospodářským byla realizována studie řešící úhyny raků v Evropsky významné lokalitě Padrťský potok (Brdy)
- zoolog muzea se aktivně (formou příspěvku) účastnil odborných seminářů věnovaných ochraně raků, ochraně Brd po opuštění Armádou ČR a ekologicky orientované správě vodních toků

- v podzimním období roku 2011 se zoologické pracoviště organizačně podílelo na realizaci ochranných a preventivních akcí spojených s aplikací opatření proti výskytu tzv. račího moru na Litavce a jejích přítocích v Brdech (září – říjen 2011)
- ve spolupráci se Svazkem obcí Podbrdského regionu se HM Příbram podílelo na **vybudování Fabiánovy naučné stezky** po významných přírodních lokalitách, jakož i místech dotčených v minulosti báňským podnikáním v Brdech a na Podbrdsku (slavnostní otevření stezky 30. 6. 2011).

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- toto pracoviště zajišťovalo plnění úkolů spojených s péčí o Sbírkou Hornického muzea Příbram; uskutečnilo se restaurování a konzervování vybraných sbírkových předmětů; pokračovalo měření teploty a vlhkosti prostředí v interiérových expozicích muzea a v depozitářích; zvláště významná akce se týkala restaurování historické litinové desky s uvedením jednotlivých pater a hloubek Ševčinského dolu objevená při stavebních úpravách tohoto muzejního objektu; ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha pokračovalo řešení **projektu s názvem Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram**; poměrně náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů; pokračovala spolupráce s odborem kultury a památkové péče KÚ SK při **zpracování pasportu konzervátorských a restaurátorských kapacit v rámci Středočeského kraje**.

Výstavní činnost

Výstavní činnost v zahraničí s názvem „Museen stellen sich vor –

Bergbaumuseum Příbram“ – putovní expozice prezentující Hornické muzeum Příbram v rámci mezinárodního výstavního cyklu Muzea se představují:

1. v Sächsisches Eisenbahnmuseum Chemnitz-Hilbersdorf, SRN (15. 4.– 14. 7. 2011)
2. v Markus-Röhling-Stolln, Annaberg-Buchholz, SRN (15. 7.–31. 12. 2011)

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram - v Památníku Vojna,

v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA – prezentace další části

mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění – tzv. „Nekonečné plátno“ a výstavy sochařských děl umělců z bývalého východního

bloku (Slovensko, Polsko, Rusko, Rumunsko) s názvem „Totalita a individualita“ (od

ledna 2011); **ve víceúčelovém sále dolu Vojtěch** byla situována mezinárodní výstava s názvem „**Historie drátěných těžních lan**“ pořádaná ve spolupráci s

Oberharzer Bergwerksmuseum Clausthal - Zellerfeld, Niedersächsisches Bergarchiv

Clausthal - Zellerfeld, TU - Bergakademie Clausthal - Zellerfeld, Ingenieurbüro für Fördertechnik Aachen, Bergwerksmuseum Freital, SRN (12. 4.–30. 10. 2011)

Tuzemské výstavy z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu: „Příbramské betlémy – Vánoce našich dětí, rodičů a prarodičů“; „Nekonečné plátno“; sochařské dílo Jiřího Sozanského „Vzestup“; „NATO – svoboda i odpovědnost“; „Ani gram uranu sovětským okupantům“; „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“; „Cesta za svobodou“; „Sochy Milana Doubravy“ – volná tvorba; „Vladimír Svozil – autorská výstava návrhů uměleckých textilií“; výstava obrazů a kreseb „Začínám se dívat jinak“; „Kresby Otmara Olivy“; výstava obrazů – „Dalibor Říhánek se představuje“; „Velikonoce v hornickém domku“; „Velikonoční tradice Nového Knína“; „825 let královského horního města Nový Knín“; „Malé vodní toky středních Čech“; „Lidová architektura a sídla na Sedlecku“; „Sedlčansko ve fotografii“; „Přírodní a historické krásy Kambodže“; „Střední Povltaví ve fotografii Čeňka Habarta“; „Zmizelá Vltava“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Sekyry v životě vesnického člověka“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Ze svatého kouta“; „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“; „Modely zemědělských strojů a nářadí“; „Kámen a nit“; „Čerpání důlních vod“; „Důl Prokop a Prokopská štola“; „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“; „Holky, pojďte si hrát“; „Z historie drátěných těžních lan“; „Vánoční zvyky a obyčeje Nového Knína“; „Betlémy Novoknínska“; „Vánoce v hornickém domku“; „Příbramské betlémy řezbářů Antonína a Františka Máchy“

- zahájeny práce na projektu doplnění expozice funkční kolejové důlní techniky Uranových dolů Příbram v areálu Památníku Vojna (realizace ve dvou etapách 2011 – 2012)
- inovace stálé expozice z historie vrtací techniky situované v šachetní budově Ševčinského dolu
- zpřístupnění historického důlního díla – komory vodního kola z 18. století v podzemí dolu Anna a zpracování projektu k vytvoření funkční repliky tohoto kola
- zpracováno libreto a scénář multimediální expozice (ve spolupráci s FAMU Praha) zaměřené na problematiku paleontologie a lokalitu Brd (cáčovna dolu Vojtěch).

Prezentace muzea

- pokračovala prezentace HM Příbram na veletrzích cestovního ruchu GO, REGIONTOUR v Brně, HOLIDAY WORLD v Praze a na Veletrhu cestovních možností v Poznani v Polsku (tradiční spolupráce s Městem Příbram – „Hornická hospůdka“ a také v rámci KÚ SK); při Mezinárodním setkání hornických měst v Freibergu (SRN) a dále v kulturních a informačních střediscích v tuzemsku i v zahraničí (Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern,

- Neukirchen b. Hl. B., Poznaň, Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na Marketingový průzkum – důraz kladen na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty – zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie)
- **proběhlo nové zpracování webových stránek** (nabídka pro školy, atraktivní montánní památky a muzejní expozice, archeologie, vstupné, otevírací doba atd.)
 - **zapojení s nadstandardním programem do akcí: Mezinárodní den památek a sídel, Festival muzejních nocí, Mezinárodní den muzeí, Den památky obětí komunistického režimu, Prokopská hornická pouť, Dny evropského dědictví, Den Středočeského kraje a další**
 - **propagace muzea v tuzemských sdělovacích prostředcích** - ČT Praha (zejména ve zpravodajství a v pořadech Toulavá kamera, Port a další), TV Prima, regionální TV Fonka, v rozhlasu, tisku (i zahraničním) apod., o akcích v HM Příbram přináší reportáže například Rádio Blaník, Český rozhlas Region, Rádio Praha – zahraniční vysílání a další; Český rozhlas Region nabídl **mediální partnerství; propagace muzea v zahraničních médiích** – tisku, rozhlasu, TV (například v pořadu francouzské TV France 2 v šestidílném televizním seriálu z autorské dílny Isabelly Clark a Daniela Costelle s názvem „Apokalypsa – studená válka“ prezentací archivních dokumentů a expozic z Památníku Vojna; dále v pořadu slovenské společnosti ATTACK FILM režiséra Juraje Nvoty s názvem „Konfident“ – o událostech v Československu po srpnu 1968; v pořadu slovenské TV JOJ+ o životních osudech bývalých politických vězňů z tábora Vojna a další).

Přednášková činnost byla realizována zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram (11. ročník)**; pro seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem **Univerzita třetího tisíciletí**; ve spolupráci s nevládní organizací Ochrana fauny ČR ve Voticích proběhl cyklus přednášek **Ekologické výchovy ve Středočeském kraji**

- **Spolupráce se školami:** MŠ (naučné vycházky, Dětský masopust v Hornickém muzeu Příbram, Hornické Velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornickým vláčkem); ZŠ (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy, Školní rok v Hornickém muzeu); SŠ + 2. stupeň ZŠ (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce); VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, odborné práce a jiné) dle **zpracované koncepce spolupráce se školami** (s využitím metodického portálu www.rvp.cz – **strukturovaná prezentace vzdělávacích programů**); HM Příbram uzavřelo v r. 2011 **dohodu o partnerství** s Národním muzeem Praha – Historickým muzeem v rámci spolupráce na řešení projektu „**Dotkni se 20. století**“ zveřejněného grantovou výzvou Ministerstva školství – zaměřené **na podporu výuky moderních českých a československých dějin 20. století** v mezinárodních souvislostech na ZŠ a SŠ; HM Příbram se v r. 2011 zapojilo do vzdělávacího projektu určeného pro učitele dějepisu s názvem „**Edu Čas**“

– **Po stopách nesvobody**“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, se zaměřením na poznávání míst spjatých s důsledky vlád totalitních režimů i osudy jejich obětí (Památník Vojna, Památník Terezín a Lidice, Židovské muzeum atd.); HM Příbram ve spolupráci s Památníkem Lidice, příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, vytvořilo společný interaktivní vzdělávací projekt určený pro školy s názvem „**Vězeňské tábory – nástroje perzekuce**“, tento projekt má **statut akreditovaného semináře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR**; HM Příbram **uzavřelo partnerskou smlouvu s ČVUT v Praze, Fakultou stavební, na téma „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum“**, s využitím historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata.

Účast na mezinárodních akcích

HM Příbram se v roce 2011 účastnilo několika mezinárodních seminářů, symposií atd., například v Bergarchiv Clausthal - Zellerfeld, SRN (5. 4.–30. 10. 2011) s přednáškou a prezentací společné výstavy o historii aplikace drátěných důlních lan a parních těžních strojů; muzeum dále vystoupilo na mezinárodní česko-polské konferenci s tématem využití vojenských památek jako turistických cílů (Kongresové centrum Aldis Hradec Králové, 17. 3.–18. 3. 2011) – uvedením přednášky na téma „Rekonstrukce poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice a zdejší Památník Vítězství“; v Sächsisches Eisenbahnmuseum Chemnitz - Hilbersdorf, SRN (15. 4.–14. 7. 2011, spolu s instalací výstavy o historii hornictví na Příbramsku zazněla na toto téma i přednáška); v Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg, SRN (účast HM Příbram na Mezinárodním setkání partnerských hornických měst Evropy, 24. 6.–26. 6. 2011); ve spolupráci s Deutsches Bergbaumuseum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa) - HM Příbram zpracovává tuto bibliografii za ČR; na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2011 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR; HM Příbram se podílelo s Kovohutěmi Příbram, nástupnická a. s., na zajištění programu **Mezinárodní konference olovářů Evropy** (4. 5.–6. 5. 2011); HM Příbram se zúčastnilo dne 25. 10. 2011 jako řádný člen jednání **Středoevropské unie technických muzeí (MUT)**; HM Příbram se prezentovalo na setkání zástupců technických muzeí v rámci **Deutscher Museumsbund** v hornickém městě Annaberg, SRN, (HM Příbram je členem této organizace) se svými

- zkušenostmi ve vztahu k záchraně technického dědictví (12. 10.–16. 10. 2011); HM Příbram bylo **spolupořadatelem a jedním z garantů 50. ročníku Mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice** (11. 10.–13. 10. 2011) – tradičního setkání specialistů z oblastí historie hornictví, moderních technologií, báňské legislativy a montánního podnikání (kromě vlastní přednáškové činnosti se HM zastoupené ředitelem podílelo na řízení sekce „**Tradice a hornické památky**“ a na uspořádání exkurze)
- HM Příbram uzavřelo **partnerskou smlouvu se Slovenským banským múzeem Banská Štiavnica** týkající se spoluúčasti při organizování mezinárodního symposia s názvem „**Vivat akadémia**“ (11. 10.–12. 10. 2012), s referátovou účastí ředitele HM Příbram.

Doprovodné kulturní akce – Dětský masopust s interaktivním programem pro školní mládež (22. 2. 2011); Hornický masopust (12. 3. 2011); Masopust ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (12. 3. 2011); Jarní prázdninová dílna voskařství (28. 2.–17. 3. 2011); Přírodou krok za krokem – cyklus přírodovědných výprav za poznáním krás naší země (1. 4.–31. 10. 2011); Velikonoce v hornickém domku – interaktivní rukodělné činnosti určené dětem (11. 4.– 25. 4. 2011); Pletení pomlázek v Novém Kníně (11. 4.–25. 4. 2011); Mezinárodní den památek a sídel, doprovodný program na téma Kulturní dědictví vody – zvláštní prohlídky expozic dokumentujících využití vody v hornictví (17. 4. 2011); Slavnostní otevření expozic ve Skanzenu Vysoký Chlumeč, Muzeu Špýchar Prostřední Lhota a v Muzeu zlata Nový Knín (30. 4. 2011); Rýžování zlata v Novém Kníně (30. 4. 2011); Slivice 2011 – pietní akt u Památníku Vítězství a připomenutí historických událostí poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína 11. 5. 1945 (7. 5. 2011); Holky, pojďte si hrát – výstava historických hraček spojená s interaktivními prezentacemi (10. 5.– 30. 10. 2011); Mezinárodní den muzeí – doprovodný kulturní program v pobočce HM Příbram – Muzeu zlata Nový Knín, předvádění kroje v Novém Kníně a křest knihy – Pověsti Nového Knína (14. 5. 2011); Festival muzejních nocí v HM Příbram – noční jízdy hornickým vláčkem s doprovodným programem, recitál folkové skupiny s názvem Toman a lesní panna a divadelní představení ochotnického souboru Divadélko za vodou (21. 5. 2011); Festival muzejních nocí v Památníku Vojna – noční prohlídky bývalého vězeňského lágru Vojna a recitál písničkáře Jaroslava Hutky (Památník Vojna, 21. 5. 2011); Vítaní léta ve Skanzenu Vysoký Chlumeč – kulturní vystoupení v podání učitelů a žáků ZUŠ Sedlčany (28. 5. 2011); Jeřabiny pro Karla Kryla – recitál písničkáře a básníka Jana Kryla v Památníku Vojna (10. 6. 2011); Den památky obětí komunistického režimu, pietní akt s bohoslužbou za oběti totality – Památník Vojna (23. 6. 2011); 22. historická hornická Prokopská pouť – tradiční společenská akce s mezinárodní účastí, průvod krojovaných horníků, polní mše, vystoupení hornických hudeb, vystoupení šermířsko divadelní skupiny

Adorea k výročí 700 let první písemné zmínky o báňské činnosti na Příbramsku, slavnostní zpřístupnění veřejnosti historického důlního díla – komory vodního kola v areálu dolu Anna (26. 6. 2011); Folklorní den ve Skanzenu Vysoký Chlumeč – vystoupení legendy české folkové hudby skupiny Traxleři (5. 7. 2011); Den řemesel ve Skanzenu Vysoký Chlumeč – představení tradičních řemesel spojených s venkovským hospodářstvím a lidovým stavebnictvím ve středním Povltaví, vystoupení folkových hudebních skupin Epy de Mye, Pavlína Jíšová a Adéla Louňková, Šantré, Repete, SHB, slavnostní křest sborníku Podbrdsko sv. XVIII (20. 8. 2011); Dny evropského dědictví – na téma Památky jako tvůrci panoramatu našich měst, prohlídka expozičních areálů v Příbrami - Březových Horách i v pobočkách s vyhledáváním jednotlivých historických objektů dle zvláštního tištěného průvodce (10. 9. 2011); Den Středočeského kraje – populárně naučný program na hornické téma spojený s fiktivním hledáním stříbra, budováním důlní dráhy atd., s názvem Havířské šprýmování (28. 10. 2011); Vánoce v hornickém domku a nadílka v Prokopské štolě – vánočně vyzdobený interiér hornického obydlí z 19. století, ukázky lidových zvyků a řemesel, vlastní rukodělná tvorba vánočních ozdob, betlémových figurek atd., jízdy důlním vláčkem ve svátečně vystrojeném podzemí, seznámení s tradicemi a zvyky horníků, nadílka dětem, přednes koled studenty a pedagogy ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami (5. 12.–21.12. 2011); Předvánoční zpívání na dole Anna – pásmo koled a vánočních písní v podání učitelů a žáků Základní školy Březové Hory (21. 12. 2011); Příbramské betlémy Antonína a Františka Máchy – tradiční výstava jesliček z hornického regionu spojená s komentovanými prohlídkami (8. 12. 2011–8. 1. 2012).

Participace HM Příbram na projektech s možností čerpání finančních prostředků z evropských fondů – účast na projektu v rámci ROP NUTS II Střední Čechy („Propagace turistické destinace Příbramsko“) – jako partner Města Příbram; na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic, HM Příbram zajišťovalo v průběhu roku 2011 exkurze na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“; HM Příbram uzavřelo v roce 2011 **dohodu o partnerství** s Národním muzeem Praha – Historickým muzeem v rámci spolupráce při řešení projektu „**Dotkni se 20. století**“ zveřejněného grantovou výzvou Ministerstva školství – zaměřené na podporu výuky moderních českých a československých dějin 20. století v mezinárodních souvislostech na ZŠ a SŠ; HM Příbram se v roce 2011 zapojilo do vzdělávacího projektu určeného pro učitele dějepisu s názvem „**Edu Čas – Po stopách nesvobody**“, který je spolufinancován Evropskou unií, Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, se zaměřením na poznávání míst spjatých s důsledky vlád totalitních režimů i osudy jejich obětí (Památník Vojna, Památník Tereziín a Lidice, Židovské muzeum atd.); HM Příbram čerpalo do

konce roku 2011 finanční prostředky v rámci grantového projektu **Grantové agentury ČR s názvem „Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy v letech 1946 – 1986“** (řešení projektu v termínu 1. 1. 2009–31. 12. 2011).

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK při aktualizaci koncepce rozvoje muzeí a galerií, spolupráce při zpracování koncepce deponitářů, spolupráce při zpracování pasportu konzervátorských a restaurátorských kapacit a další.

Návštěvnost expozic a výstav

- **návštěvnost expozic a výstav** HM Příbram činila k 31. 12. 2011 celkem **121 059 platících návštěvníků**, což je **o 12 020 návštěvníků více** než bylo ke stejnému datu roku 2010 (**nárůst o 11 %**); jedná se o **nejvyšší návštěvnost za posledních pět let** (v r. 2007 přesáhlo muzeum poprvé v historii pomyslnou stotisícovou hranici počtu platících návštěvníků – jednalo se o 103 433 osob)
- v roce 2011 navštívilo HM Příbram též 4 300 neplatících návštěvníků (v rámci akcí: Dětský masopust, Rekonstrukce bitvy u Slivice, Vítání léta ve Skanzenu Vysoký Chlumeč, Ekologická výchova, Den památky obětí komunistického režimu, Exkurze účastníků HPVT a MUT, Předvánoční zpívání na dole Anna atd.), celkem tedy zavítalo do Hornického muzea Příbram **125 359 osob** (platících i neplatících)
- dle agentury CzechTourism bylo HM Příbram **4. nejnavštěvovanější technickou památkou ČR a zároveň se zařadilo v rámci všech muzeí ČR na 9. místo v kategorii „TOP Muzea a památníky podle počtu návštěvníků“**; podle počtu stálých expozic (64) bylo HM Příbram v roce 2011 na **1. místě mezi všemi muzei ČR**
- pro srovnání nejnavštěvovanější hrady, zámky a muzea ve Středočeském kraji přilákaly v roce 2011 tento počet turistů:

1. Karlštejn	223 790
2. Konopiště	128 000
3. České muzeum stříbra Kutná Hora	115 397
4. Křivoklát	106 000
5. Vlašský Dvůr Kutná Hora	57 216

Knihovna Hornického muzea Příbram

- pokračovala elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram
- v roce 2011 bylo zpracováno 290 knihovních jednotek v hodnotě 77 tis. Kč, celkový počet knihovních jednotek činil 15 529.

Publikační a ediční činnost

- spolupráce na redakci sborníku Středočeský vlastivědný sborník (ředitel muzea je předsedou redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky pracovníků muzea); podíl na redakci sborníku Podbrdsko (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky)
- HM Příbram vydalo díky finančnímu příspěvku Grantové agentury ČR publikaci s názvem „Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy 1946–1986“ z autorské dílny historika HM Příbram PhDr. Františka Bártíka
- HM Příbram vydalo v rámci sborníku Podbrdsko – Miscelanea příspěvky účastníků mezinárodní konference archeologů s názvem „Doba popelnicových polí a doba halštatská“, pod editorským vedením archeologa HM Příbram mgr. Rastislava Koreného
- spolupráce na tvorbě publikace dokumentující pomníky a památníky I. a 2. světové války (s Českým svazem bojovníků za svobodu, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem)
- účast na realizaci publikace s názvem „Brdy – Hřebeny“ pojednávající o přírodních poměrech, historii a kulturním dědictví výše uváděného regionu (pod záštitou Ministerstva životního prostředí, České zemědělské univerzity v Praze a dalších subjektů)
- spolupráce na realizaci publikace „Historie Příbrami“ (nakladatelství Lidové noviny)
- ředitel HM zpracovává každoročně bibliografii z dějin hornictví v rámci ČR pro odborný časopis vydávaný Deutsches Bergbau-Museum Bochum s názvem Der Anschnitt, v jehož zvláštním čísle **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** je publikována bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa.

Bibliografie pracovníků HM Příbram za rok 2011

ABUŠINOV, Roman – VELFL, Josef. Technická památka – Hornické muzeum Příbram. Tajemství české minulosti, Brno 2011, 10, s. 72–73.

BÁRTÍK, František. Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy 1946–1986. Příbram 2011.

- BÁRTÍK, František. Vznik Vnitřní stráže ministerstva vnitra (VS – MV) a založení 6. brigády VS – MV se zaměřením na příbramskou oblast (nápravně pracovní tábory Vojna a Bytíz). Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 102–122.
- BÁRTÍK, František. Zastřelení Jana Mikoláše na táboře Bytíz. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky 2011, 29, s. 142–152.
- BÁRTÍK, František. Bunkr – Vypořádání se s minulostí. Fakta a svědectví, Praha 2011, 1, s. 30–32.
- BÁRTÍK, František. Stávka potrestaných v nápravně pracovním táboře Vojna. Fakta a svědectví, Praha 2011, 7, s. 24–26.
- BÁRTÍK, František. Stávka v táboře Vojna – pohled z druhé strany. Fakta a svědectví, Praha 2011, 8, s. 30–32.
- BÁRTÍK, František. Zemřelí ve výkonu trestu ve slavkovské oblasti těžby uranové rudy (1949–1955). Sborník Muzea Karlovarského kraje, Karlovy Vary 2011, 19, s. 227–246.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Vánoce v hornické chalupě. Zpravodaj Příbramských betlémářů, Příbram 2011, 36, s. 24–27.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Příbramští betlémáři na královském hradě. Zpravodaj Příbramských betlémářů, Příbram 2011, 36, s. 30–32.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Betlémy řezbářů Máchy a Máchy. Zpravodaj Příbramských betlémářů, Příbram 2011, 38, s. 17–19.
- BUDAČ, Michal – MACHAČOVÁ, Veronika – PROCHÁZKA, Milan. Příklad nezdařené lokace hradu na Sedlčansku. Archaeologia Historica, Brno 2011, 37, (v tisku).
- DOBEŠ, Miroslav – FIKRLE, Marek – FRÁNA, Jaroslav – KORENÝ, Rastislav. Raně eneolitická plochá měděná sekera z Dublovic na Sedlčansku. Archeologické výzkumy v jižních Čechách, České Budějovice 2011, 24, s. 325–335.
- FISCHER, David – REHÁK, Ivan. Ekologie, etologie a variabilita ještěrky zelené, *Lacerta viridis*, z povltavské lokální populace ve středních Čechách. Gazella, Praha 2010 (vyšlo 2011), 37, s. 50–163.
- HADINEC, Jiří – HLAVÁČEK, Rudolf. *Erechtites hieraciifolia* v Sedmihoří. Calluna, Plzeň 2011, 17, s. 14.
- HYNČICA, Pavel. Proměny vesnické zástavby na Petrovicku a Nechvalicku v průběhu 20. století. Příklady osad Bratříkovice a Brod. Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 46–59.
- KORENÝ, Rastislav. Kamýk nad Vltavou (okr. Příbram). In Kolektiv autorů. Poklady doby bronzové. Nejnovější archeologické nálezy z jižních Čech. Katalog výstavy. České Budějovice 2011, s. 24–25.
- TÝŽ. Antonín Knor – vzpomínka na zapomenutého průkopníka archeologického výzkumu Příbramska. Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 184–185.
- TÝŽ. K nedožitým osmdesátinám Jiřího Hraly. Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 186–188.

KORENÝ, Rastislav – FRÁNA, Jaroslav – FIKRLE, Marek. Nové poznatky o střední až pozdní době bronzové na Příbramsku. *Archeologie ve středních Čechách*, Praha 2011, 15-1, s. 259–265.

KORENÝ, Rastislav – JANÍKOVÁ, Regina. Merovejský závěsek z Prahy. *Archeologie ve středních Čechách*, Praha 2011, 15-2, s. 875–878.

KORENÝ, Rastislav – MACHAČOVÁ, Veronika. Zpráva o činnosti archeologického pracoviště Hornického muzea Příbram od 2. 4. 2009 do 1. 4. 2011. *Podbrdsko, Příbram 2011*, XVIII, s. 192–195.

KORENÝ, Rastislav – PRŮCHOVÁ, Erika – FRÁNA, Jaroslav – FIKRLE, Marek – KOČÁROVÁ, Romana – LITOCHEB, Jiří – KOVAČIKOVÁ, Lenka – ŠREINOVÁ, Blanka. Západní část knovízské nekropole ve Zvíroticích - Křepenicích, okr. Příbram. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách, České Budějovice 2011*, 24, s. 79–129.

KORENÝ, Rastislav – TÖRÖKOVÁ, Leona – FRÁNA, Jaroslav – FIKRLE, Marek – CHLASTÁK, Jiří. Dva hroby z mladší doby bronzové z Žebráku. In KORENÝ, Rastislav (ed.). *Doba popelnicových polí a doba halštatská. Příbram. Podbrdsko-Miscelanea*, Příbram 2011, 2, s. 65–86.

KORENÝ, Rastislav – VELFL, Josef. Od nejstarších hmotných dokladů po první písemný záznam o montánní činnosti na Příbramsku před 700 lety. *Sborník Mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice*, Příbram 2011, s. 273–278.

KRUŠINOVÁ, Lenka – KORENÝ, Rastislav. Sídlištní objekt z doby bronzové na Plešivci u Rejkovic, okr. Příbram. *Archeologie ve středních Čechách*, Praha 2011, 15-1, s. 285–289.

MACHAČOVÁ, Veronika – OKROUHLÍKOVÁ, Marie – OKROUHLÍK, Ladislav. Soubor pozdně středověké a raně novověké keramiky z Nalžovického Podhájí. *Podbrdsko, Příbram 2011*, XVIII, s. 123–135.

POSEKANÁ, Klára. Betlémy v Hornickém muzeu Příbram (9) – Vyskeřský betlém. *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, Příbram 2011, 36, s. 14–16.

POSEKANÁ, Klára. Betlémy v Hornickém muzeu Příbram (10) – Brůžkův betlém. *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, Příbram 2011, 37, s. 2–3.

POSEKANÁ, Klára. Betlémy Hornického muzea Příbram (12) – Smetákův betlém. *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, Příbram 2011, 38, s. 3–4.

PROCHÁZKA, Lubomír. Zdeněk Fišera. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. 2. díl. Katalog historických radnic H – Ž. Nakladatelství Libri Praha 2010, 450 stran. Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 205–207.

PROCHÁZKA, Lubomír. Užití a těžba kamene ve vesnickém prostoru v Čechách (na příkladu Sedlčanska). *Sborník Mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice*, Příbram 2011, s. 389–391.

- PROCHÁZKA, Lubomír. Jiří Langer: Lidové stavby v Evropě. Praha: Grada Publishing, 2010, 304 stran, obr. přílohy v textu. Národopisná revue, Strážnice 2011, XXI, s. 227–229.
- PROCHÁZKA, Lubomír. Lidová kultura v obrazech. Kolektivní monografie a CD-ROM s obrázky. Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 2009, 167 stran. Panorama. Členský věstník klubu přátel výtvarného umění, Praha 2011, s. 17–18.
- SVOBODOVÁ, Jitka – FISCHER, David – KOZUBÍKOVÁ, Eva. Úhyn raků v Padrfském potoce (Klabava) zapříčiněný pravděpodobně těžkými kovy. Vodní hospodářství, Praha 2011, 12, s. 21–27.
- SVOBODOVÁ, Jitka – FISCHER, David – KOZUBÍKOVÁ, Eva. Úhyn raků v Padrfském potoce (Klabava) zapříčiněný pravděpodobně těžkými kovy. Vodohospodářské technicko-ekonomické informace (příloha časopisu Vodní hospodářství č. 12), Praha 2011, 6, s. 21–27.
- ŠVEC, Antonín. Příbramští chlebačci. Zpravodaj Příbramských betlémářů, Příbram 2011, 38, s. 5–7.
- TRANTINA, Václav. Situace na VŠB před 1. světovou válkou. Sborník Mezinárodního sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2011, s. 385–387.
- TRANTINA, Václav. Radim Cvrček, režisér, scénárista, herec. Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s.189–191.
- VELFL, Josef – HÁLA, František. Příběh Jaroslava Pompla (část II. po roce 1945). Podbrdsko, Příbram 2011, XVIII, s. 60–83.
- VELFL, Josef – KORENÝ, Rastislav. Od nejstarších hmotných dokladů po první písemný záznam o montánní činnosti na Příbramsku před 700 lety. Sborník Mezinárodního sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2011, s. 273–278.
- VELFL, Josef. Březohorský rudní revír a Albertův vynález. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky 2011, 29, s. 66–77.
- VELFL, Josef – BERNARD, Josef – ŘEHOŘ, Vratislav. Stručná historie těžby polymetalických rud a železa na Příbramsku. Uhlí, rudy, geologický průzkum, Praha 2011, 18, č. 2/2011, s. 14–17.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. 175 Jahre Seilfabrik Příbram – Březové Hory. Industriekultur, Essen 2011, 17. Jahrgang, 2, s. 27–29.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Drahtseilfabrik in Příbram – Březové Hory (Birkenberg). Der Anschnitt, Bochum 2011, 63. Jahrgang, 4–5, s. 188–191.
- VELFL, Josef. Hornické betlémy z Příbramska. Zpravodaj Příbramských betlémářů, Příbram 2011, 37, s. 5–12.
- VELFL, Josef – ABUŠINOV, Roman. Technická památka – Hornické muzeum Příbram. Tajemství české minulosti, Brno 2011, 10, s. 72–73.
- VELFL, Josef. Rekonstrukce poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice a Památník Vítězství. In Sborník mezinárodní konference Vojenské památky a cestovní ruch. Hradec Králové 2011, s. 155–204.

VELFL, Josef. Augustin Beer, Josef Hrabák a jejich odkaz Příbrami. In MATEJKOVÁ, Adriana – KAMENICKÝ, Miroslav (ed.). Európsky význam slovenského baníctva v stredoveku a novoveku. Banská Štiavnica 2011, s. 134–137.

VLACH, Pavel – SVOBODOVÁ, Jitka – FISCHER, David. Rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*) v CHKO Křivoklátsko. Bohemia centralis, Praha 2011, 31, s. 263–273.

Zpráva o naplňování dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů Hornickým muzeem Příbram

Ve smyslu znění ustanovení Směrnice č. 48, Článek 29, odstavec 2 zpracovalo HM Příbram Zprávu o naplňování dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů. Tato dohoda byla uzavřena mezi HM Příbram a Akademií věd ČR dne 13. 7. 1999. Hornické muzeum Příbram dále získalo povolení k provádění archeologických výzkumů ve smyslu ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, od Ministerstva kultury ČR (čj. 549/97 z 17. 7. 1997).

V průběhu roku 2011 uskutečnilo Hornické muzeum Příbram následující záchranné archeologické výzkumy a dohledy:

- 1) Syrakus, o.s. (objednávka), rekonstrukce náměstí T. G. Masaryka, Příbram, srpen - (pokračuje) 2011 - pozitivní
- 2) Syrakus, o.s. (objednávka), kanalizace, Nový Knín, duben - (pokračuje) 2011 - pozitivní
- 3) Syrakus, o.s. (objednávka), tenisové kurty, Nový Knín, duben - (pokračuje) 2011 - pozitivní
- 4) Stavba rodinného domku (objednávka), Obory, březen 2011, celková částka 940,- Kč - pozitivní
- 5) Oprava opěrné zdi rodinného domu (objednávka), Nový Knín, duben 2011, negativní
- 6) Kanalizační přípojka k rodinnému domu (objednávka), Nový Knín, duben 2011, - pozitivní

- 7) Kanalizační přípojka k rodinnému domu (objednávka), Nový Knín, duben 2011, celková částka 950,- Kč
- negativní
- 8) Archeologický ústav AV ČR Praha (objednávka), Křížov, duben - (pokračuje) 2011
- negativní
- 9) Stavba rodinného domku (objednávka), Hořejany, květen 2011, celková částka 1 420,- Kč
- pozitivní
- 10) Stavba rodinného domku (objednávka), Trhové Dušníky, duben 2011, celková částka 1 440,-Kč
- negativní
- 11) Stavba rodinného domku (objednávka), Hřiměždice, červen, listopad 2011, celková částka 22 000,-Kč
- pozitivní.

Ostatní činnosti

Vyhodnocení závazných ukazatelů rozpočtu

- náklady PO za r. 2011 činily 100,0 % plánovaného rozpočtu
- výnosy PO za r. 2011 činily 100,7 % plánovaného rozpočtu
- mzdové náklady bez odvodů za r. 2011 byly vyčerpány na 99,5 %
- příspěvek na provoz za r. 2011 byl vyčerpán na 100,0 %
- odpisy majetku za r. 2011 byly vyčerpány na 98,2 %.

II. Komentář k rozboru hospodaření příspěvkové organizace Hornického muzea Příbram za rok 2011

úč. 501 Spotřeba materiálu: 1 206 tis. Kč

v této položce je zahrnuta spotřeba materiálu k zajištění odborné činnosti jednotlivých pracovišť muzea (např. konzervátorský materiál); k zajištění realizace výstav a doprovodných kulturních akcí (drobný výstavnický materiál); na nákup

odborné literatury a předplatného odborných časopisů; na drobný provozní materiál k údržbě objektů (nátěrové hmoty, spojovací, stavební, instalátorský, klempířský, pokrývačský materiál apod.); na pohonné hmoty do služebních vozidel, sekaček trávy, zahradního traktoru a motorové pily; k pořízení drobného hmotného majetku - vybavení pokladny a infocentra v MVS Vysoký Chlumec (nástěnné hodiny, otočný stojan na pohlednice, skener a tiskárna pro archeologické pracoviště, kancelářský nábytek pro přírodovědné pracoviště, PC pro mineraloga, rozšíření paměti pro PC ekon. oddělení, tiskárna pro Památník Vojna, křovinořez); v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší - v loňském roce bylo totiž pořízeno vybavení pro nové objekty v MVS Vysoký Chlumec v rámci projektu ROP.

úč. 502 Spotřeba energie: 1 889 tis. Kč

v této položce je zahrnuta spotřeba elektrické energie, plynu a vody; na této položce bylo čerpání nižší; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší z důvodu mírného podzimu a mírného začátku zimy.

úč. 504 Prodané zboží: 509 tis. Kč

v této položce je zahrnut prodej suvenýrů, upomínkového zboží a regionálních publikací, grafické zpracování a vytištění publikace „Doba popelnicových polí a doba halštatská“ (výstup z mezinárodní archeologické konference roku 2010); tato položka byla mírně překročena; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání vyšší z důvodu většího zájmu o drobné suvenýry.

úč. 511 Opravy a udržování: 3 223 tis. Kč

v této položce je zahrnuta údržba jednotlivých objektů a areálů muzea (elektrorevize drobného nářadí, průběžná údržba areálu MVS Vysoký Chlumec, průběžná drobná údržba objektů – zednické, instalátorské práce, elektropráce, nátěry, údržba vozového parku, údržba důlní lokomotivy, důlní techniky, revize zabezpečovacího systému, apod.); v rámci rozvojových projektů PO byla provedena oprava střechy na objektu cáchovny Ševčinského dolu; čerpání této položky překročilo plán; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání vyšší z důvodu většího objemu provedených prací.

úč. 512 Cestovné: 288 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na služební cesty spojené s účastí na tuzemských i zahraničních seminářích, konferencích, veletrzích cestovního ruchu, instalacích putovních výstav, archeologických, historických, přírodovědných a dalších výzkumech; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání vyšší v

souvislosti s větším počtem zahraničních cest z důvodu vyššího zájmu o spolupráci ze strany zahraničních partnerů.

úč. 513 Náklady na reprezentaci: 25 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na občerstvení při vernisážích výstav, občerstvení pro účinkující při doprovodných kulturních akcích (Masopust v Hornickém muzeu, Masopust ve Skanzenu, Festival muzejních nocí, Vánoce v hornickém domku a nadílka v Prokopské štole); občerstvení pro účastníky bezplatné praxe studentů SPŠ Příbram v muzeu; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší z důvodu menšího počtu účastníků bezplatné praxe studentů SPŠ Příbram (studenti se podíleli na údržbě a konzervování vystavené důlní techniky v plenéru) a z důvodu nižšího počtu pořádaných akcí v roce 2011.

úč. 518 Ostatní služby: 2 103 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na realizaci expozic a výstav, propagaci, nájemné, služby spojů, služby spojené s údržbou PC programů, právní služby, překladatelské služby, restaurování lidového nábytku pro nově transferované objekty v MVS Vysoký Chlumeck, archeologické a dendrochronologické analýzy, tisk vstupenek pro jednotlivé areály HM, grafické zpracování a vytištění publikace „Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy 1946-1986“, programy doprovodných kulturních akcí (Masopust v Hornickém muzeu, Masopust ve Skanzenu, Velikonoce v hornickém domku, Festival muzejních nocí, Prokopská pouť, Dny evropského dědictví, Den Středočeského kraje, Vánoce v hornickém domku a nadílka v Prokopské štole) a ostatní drobné služby (ostraha objektů, odvoz TKO, služby prádelny apod.); tato položka byla čerpána v souladu s rozpočtem; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší z důvodu nižšího objemu finančních prostředků plánovaných na tuto položku v roce 2011.

úč. 521 Mzdové náklady: 11 404 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na platy zaměstnanců a ostatní osobní náklady; tato položka byla čerpána v souladu s rozpočtem; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání vyšší z důvodu obsazení míst v souvislosti s projektem MVS Vysoký Chlumeck (Skanzen) z ROPu, dále pak obsazením míst sezónních průvodců (úvazek 0,75) z důvodu zvýšené návštěvnosti v letních měsících.

úč. 524 Zákonné soc. pojištění: 3 721 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na odvody sociálního a zdravotního pojištění z objemu vyplacených mezd; položka byla čerpána v souladu s plánem; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání vyšší v souvislosti s vyšším objemem vyplacených mezd.

úč. 527 Zákonné soc. náklady: 505 tis. Kč

v této položce je povinný příděl do FKSP z objemu vyplacených mezd a náklady na stravování; čerpání této položky je v souladu s plánem; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší z důvodu nižšího přídělu do FKSP.

úč. 549 Jiné ostatní náklady, úč. 569 Ostatní finanční náklady: 149 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na pojištění majetku, bankovní výdaje a poplatky; čerpání této položky je nižší z důvodu nižší platby za pojištění majetku, v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší ze stejného důvodu.

úč. 551 Odpisy dlouhodobého majetku: 216 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty náklady na odpisy strojů, zařízení a budov podle odpisového plánu; položka byla čerpána v souladu s rozpočtem; v porovnání s předchozím rokem bylo čerpání nižší z důvodu ukončení odpisování databázového serveru, zálohovacího zařízení serveru, velkoplošného televizoru a pódia v areálu Památníku Vojna.

úč. 602 Tržby z prodeje služeb: 2 038 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty výnosy z prodeje vstupenek, archeologických a ostatních odborných služeb; tato položka byla překročena; v porovnání s předchozím rokem je naplnění vyšší z důvodu zvýšení vstupného na pobočce MVS Vysoký Chlumeck a zvýšením počtu všech platících návštěvníků Hornického muzea Příbram o 12 020 osob.

úč. 604 Tržby za prodané zboží: 748 tis. Kč

v této položce jsou zahrnuty výnosy z prodeje suvenýrů, upomínkového zboží a regionálních publikací; tato položka byla překročena; v porovnání s předchozím rokem je naplnění vyšší z důvodů oživení zájmu o suvenýry.

úč. 64x Jiné ostatní výnosy; úč. 669 Úroky: 310 tis. Kč

v této položce je zahrnuto pojistné plnění, převod finančně nepokrytých odpisů a přijaté úroky; v porovnání s předchozím rokem je naplnění této položky vyšší z důvodu zahrnutí finančně nepokrytých odpisů.

úč. 672 Provozní dotace: 22 317 tis. Kč

v této položce je zahrnuta provozní dotace od zřizovatele Středočeského kraje a dotace z Grantové agentury ČR; položka byla naplněna v souladu s rozpočtem; v porovnání s předchozím rokem je naplnění nižší, v loňském roce byla čerpána dotace z prostředků ROP NUTS II Střední Čechy – MVS Vysoký Chlumeč (Skanzen).

Závěrečné zhodnocení

- finanční prostředky na rok 2011 byly čerpány na 100,0 %
- v souvislosti s poskytováním placených služeb Hornického muzea Příbram veřejnosti došlo za rok 2011 ke **zvýšení o 23,7 % v příjmových položkách** ve srovnání s rokem 2010; tento nárůst byl způsoben zvýšením plného vstupného na pobočce MVS Vysoký Chlumeč (Skanzen) z 20 Kč na 40 Kč a **nárůstem počtu všech platících návštěvníků Hornického muzea Příbram o 12 020 osob; do muzea zavítalo celkem 121 059 platících návštěvníků (nárůst oproti předchozímu roku o 11%);** tržby z prodeje suvenýrů byly **vyšší o 8,6 %** ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 z důvodu oživení zájmu návštěvníků o nákup suvenýrů
- doplňkovou činnost nemáme.

PaedDr. Josef Velfl, ředitel

Hornické muzeum Příbram